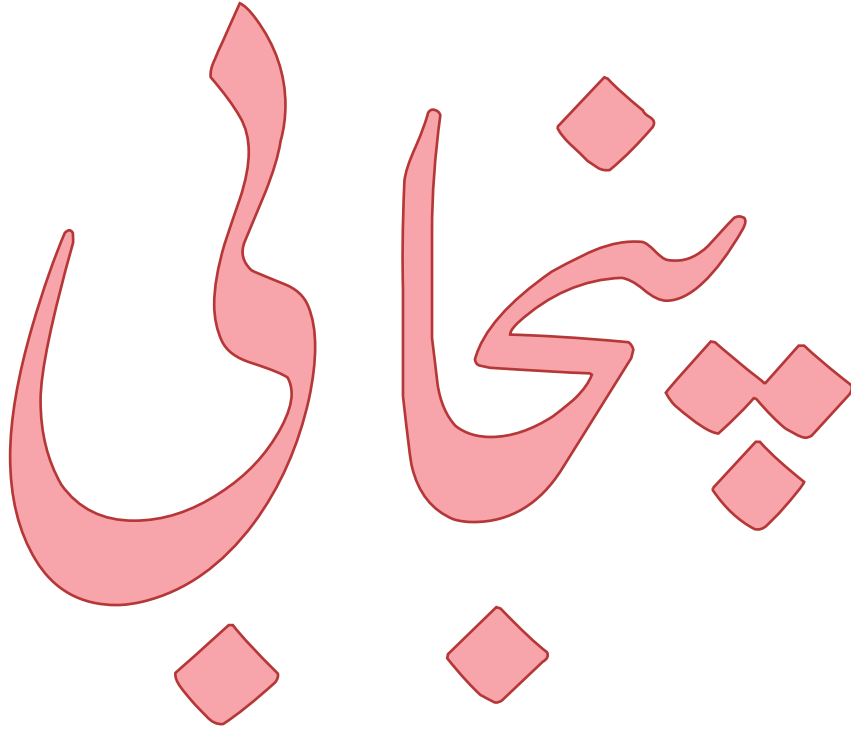

National Curriculum of Pakistan
2022-23

PUNJABI

Grades 11-12

NATIONAL CURRICULUM COUNCIL SECRETARIAT
MINISTRY OF FEDERAL EDUCATION AND
PROFESSIONAL TRAINING, ISLAMABAD
GOVERNMENT OF PAKISTAN

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

National Curriculum of Pakistan
2022-23

PUNJABI

Grades 11-12

NATIONAL CURRICULUM COUNCIL SECRETARIAT
MINISTRY OF FEDERAL EDUCATION AND
PROFESSIONAL TRAINING, ISLAMABAD
GOVERNMENT OF PAKISTAN

It is with great pride that we, at the National Curriculum Council Secretariat, present the first core curriculum in Pakistan's 75-year history. Consistent with the right to education guaranteed by Article 25-A of our Constitution, the National Curriculum of Pakistan (2022-23) aspires to equip every child with the necessary tools required to thrive in and adapt to an ever-evolving globalized world.

The National Curriculum is in line with international benchmarks, yet sensitive to the economic, religious, and social needs of young scholars across Pakistan. As such, the National Curriculum aims to shift classroom instruction from rote learning to concept-based learning.

Concept-based learning permeates all aspects of the National Curriculum, aligning textbooks, teaching, classroom practice, and assessments to ensure compliance with contemplated student learning outcomes. Drawing on a rich tapestry of critical thinking exercises, students will acquire the confidence to embark on a journey of lifelong learning. They will further be able to acknowledge their weaknesses and develop an eagerness to build upon their strengths.

The National Curriculum was developed through a nationwide consultative process involving a wide range of stakeholders, including curriculum experts from the public, private, and non-governmental sectors. Representatives from provincial education departments, textbook boards, assessment departments, teacher training departments, *deeni madaris*, public and private publishers, private schools, and private school associations all contributed their expertise to ensure that the National Curriculum could meet the needs of all Pakistani students.

The experiences and collective wisdom of these diverse stakeholders enrich the National Curriculum, fostering the core, nation-building values of inclusion, harmony, and peace, making the National Curriculum truly representative of our nation's educational aspirations and diversity.

I take this opportunity to thank all stakeholders, including students, teachers, and parents who contributed to developing the National Curriculum of Pakistan (2022-23)

Dr. Mariam Chughtai

Director

National Curriculum Council Secretariat

Ministry of Federal Education and Professional Training

قومی نصاب پاکستان

پنجابی ادب (اختیاری)

بارہویں جماعت	گیارہویں جماعت
سننا	
<p>ترتیب (الف)</p> <p>پنجابی ادبی نثر تے شاعری (کہانی، ڈراما، ناول، انشائیہ، سفر نامہ، ترجمہ، فوک، کلاسیکی تے جدید شاعری) نوں سُن کے ادبی مجازی تے اصطلاحی معنیاں تک اپڑ کے تاریخی، ثقافتی، سماجی تے عالمی حوالے نال سمجھنا تے بیان کرنا (اگر پچھڑ دا ویروا)</p> <p>پنجابی ادبی نثر تے شاعری نوں سُننا تے لکھاری/شاعر دے اسلوب، تے فکر دا معنوی جائزہ لینا (اسلوب تے بیان دی جانکاری)</p> <p>وکھو وکھ ادبی تخلیقاں نوں سُنن دے ونوون ادبی آلیاں نوں ورتن دا ڈھنگ سکھنا (آڈیو وڈیو مشیناں دے پکھاں دا جائزہ لینا)</p> <p>ادبی لکھتاں نوں ونوون ڈھنگ (آڈیو، ویڈیو، گل بات، بیان) نال سُننا تے آپسی ٹکراواں تول کر کے فنی فکری پکھاں دا جائزہ لینا (ادبی لکھتاں دی پرکھ پڑچول)</p> <p>ادب نوں سُنن تے پیش کرن والے ونوون آلیاں رابیں لکھاریاں تے شاعراں دیاں کِرتاں (تخلیقاں) دا آپسی ٹکراء کرنا تے فنی فکری پکھاں دا جائزہ لینا۔ (ادبی تخلیقاں دا ٹکراواں تول)</p> <p>چونویں ادبی ویرویاں تے وچاراں نوں سُن کے اپنی رائے بنانا تے اوس دا اظہار کرنا۔ (تنقید سُننا تے اپنی رائے بنانا)</p>	
<p>[SLO:Pun-11-A-01]:</p> <p>[SLO:Pun-12-A-01]:</p> <p>ادبی چون (کہانی، ڈراما، ناول، انشائیہ، سفر نامہ، ترجمہ، فوک، کلاسیکی تے جدید شاعری) نوں سُن کے اوس تخلیق دے اسلوب، بیان، لفظالی نوں ماننا تے ادبی پچھوکر وچ اوس دی لوڑ آتے چانن پانا۔</p>	
<p>[SLO:Pun-12-A-02]:</p> <p>پنجابی ادبی نثر تے شاعری (کہانی، ڈراما، ناول، انشائیہ، سفر نامہ، ترجمہ، فوک، کلاسیکی تے جدید شاعری) نوں سُن کے ادبی مجازی تے اصطلاحی معنیاں تک اپڑ کے تاریخی، ثقافتی، سماجی تے عالمی حوالے نال سمجھن تے بیان کر سکن تے سُنے ہونے متن دے حوالے بیان کر سکن</p>	<p>[SLO:Pun-11-A-02]:</p> <p>پنجابی ادبی نثر تے شاعری (کہانی، ڈراما، ناول، انشائیہ، سفر نامہ، ترجمہ، فوک، کلاسیکی تے جدید شاعری) نوں سُن کے ادبی مجازی تے اصطلاحی معنیاں تک اپڑ کے تاریخی، ثقافتی، سماجی تے عالمی حوالے نال سمجھن تے بیان کر سکن</p>

[SLO:Pun-12-A-03]: پنجابی ادبی نثر تے شاعری نوں سُن کے لکھاری/شاعر دے اسلوب، تے فکر دا معنوی جائزہ لینا	[SLO:Pun-11-A-03]: پنجابی ادبی نثر تے شاعری نوں سُن کے لکھاری/شاعر دے اسلوب، تے فکر نوں سمجھنا تے معنی کڈھنے
[SLO:Pun-12-A-04]: وکھو وکھ ادبی تخلیقاں نوں سُنن دے ونو ون ادبی آلیاں نوں ورتن دا ڈھنگ سیکھ کے لکھتاں اُپر ایہناں دے اثرات دا جائزہ لینا	[SLO:Pun-11-A-04]: وکھو وکھ ادبی تخلیقاں نوں سُنن دے ونو ون ادبی آلیاں نوں ورتن دا ڈھنگ سیکھ کے ایہناں آلیاں دی ورتوں دے اثرات بیان کر سکن
[SLO:Pun-12-A-05]: ادبی لکھتاں نوں ونو ون ڈھنگ (آڈیو، ویڈیو، گل بات، بیان) نال سُننا تے آپسی ٹکراواں تول کر کے فنی فکری پکھاں دا جائزہ لے سکن تے نقاداں دی رائے نال پرکھ پڑچول کر سکن	[SLO:Pun-11-A-05]: ادبی لکھتاں نوں ونو ون ڈھنگ (آڈیو، ویڈیو، گل بات، بیان) نال سُننا تے آپسی ٹکراواں تول کر کے فنی فکری پکھاں دا جائزہ لے سکن
[SLO:Pun-12-A-06]: ادب نوں سُنن تے پیش کرن والے ونو ون آلیاں راہیں لکھاریاں تے شاعراں دیاں کیرتاں (تخلیقاں) دا آپسی ٹکراء کرسکن تے فنی فکری پکھاں دا جائزہ لے سکن۔	[SLO:Pun-11-A-06]: ادب نوں سُنن تے پیش کرن والے ونو ون آلیاں راہیں لکھاریاں تے شاعراں دیاں کیرتاں (تخلیقاں) دا آپسی ٹکراء کرسکن تے فنی فکری پکھاں دا جائزہ لے سکن۔
[SLO:Pun-12-A-07]: چونویں ادبی ویرویاں تے وچاراں نوں سُن کے اپنی رائے بنا سکن تے نقاداں دے وچاراں نوں ویلے سیر ورتدیاں پرکھ سکن	[SLO:Pun-11-A-07]: چونویں ادبی ویرویاں تے وچاراں نوں سُن کے تنقیدی نکات دی نشاندہی کر سکن تے اپنی رائے بنا سکن

بولنا

ترتیب (ب) پنجابی ادبی نثر تے شاعری (کہانی، ڈراما، ناول، انشائیہ، سفر نامہ، ترجمہ، فوک، کلاسیکی تے جدید شاعری) نوں سچے ڈھنگ نال ورتنا تے اوس دے ادبی، مجازی تے اصطلاحی معنیاں نوں اپنی گل بات وی بیان کرنا

پنجابی ادبی نثر تے شاعری نوں تاریخی، ثقافتی، سماجی تے عالمی پچھوکڑ وچ سمجھن دا گن اُجاگر کرنا تے اپنی گل بات وچ دلیل نال اپنی سوچ نوں بیان کرنا (اگڑ پچھڑ دا ویروا) پنجابی ادبی نثر تے شاعری وچ لکھاری/شاعر دے اسلوب، سبھا تے فکر نوں مکھ رکھدیاں ویروا کرنا تے دلیل نال گل بات کرنا (اسلوب تے بیان دی سمجھ)

وکھو وکھ ادبی تخلیقاں وچ ورتیاں جان والیاں ادبی مشیناں دا جائزہ لینا تے سچے ڈھنگ نال تنقید کرنا (ادب وچ ورتیاں جان والیاں مشیناں دے لسانی پکھاں دا ویروا) کسی وی سرنوویں اُپر اپنی سوچ تے فکر بیان کردیاں تقریراں، ٹاکریاں تے گل بات وچ سیر پانا، اپنی سوچ نوں ہر پکھ توں بیان کرنا

شاعراں تے لکھاریاں دیاں کیرتاں دا آپسی ٹکراواں تول کرنا تے فنی فکری ویروا زبانی بیان کرنا (ادبی تخلیقاں دا آپسی ٹکراواں تول)

چونویں ادبی ویرویاں تے وچاراں بارے اپنی وکھری سوچ بنانا تے سوہنے ڈھنگ نال گل بات راہیں اپنی سوچ تے فکر نوں دوجیاں تک اپڑانا (تنقید سُننا تے اپنی رائے بنانا)

نویکے کماں راہیں ادب دے سہپن نوں مکھ رکھدیاں اپنے تخلیقی گناں دا اظہار سوہنی بول چال راہیں کرنا۔ دوجیاں دیاں کماں بارے اپنی مثبت سوچ تے فکر نوں پیش کرنا

<p>[SLO:Pun-12-B-01]: پنجابی ادبی نثر تے شاعری (کہانی، ڈراما، ناول، انشائیہ، سفر نامہ، ترجمے، فوک، کلاسیکی تے جدید شاعری) نوں سُچے ڈھنگ نال ورتن تے اوس دے ادبی، مجازی تے اصطلاحی معنیاں نوں اپنی گل بات وچ دلیل نال بیان کر سکن</p>	<p>[SLO:Pun-11-B-01]: پنجابی ادبی نثر تے شاعری (کہانی، ڈراما، ناول، انشائیہ، سفر نامہ، ترجمے، فوک، کلاسیکی تے جدید شاعری) نوں سُچے ڈھنگ نال ورتن تے اوس دے ادبی، مجازی تے اصطلاحی معنیاں نوں اپنی گل بات وی بیان کر سکن</p>
<p>[SLO:Pun-12-B-02]: پنجابی ادبی نثر تے شاعری نوں تاریخی، ثقافتی، سماجی تے عالمی پچھوکر وچ سمجھن دا گن اُجاگر کرن تے اپنی گل بات وچ دلیل نال اپنی سوچ نوں بیان کر سکن</p>	<p>[SLO:Pun-11-B-02]: پنجابی ادبی نثر تے شاعری نوں تاریخی، ثقافتی، سماجی تے عالمی پچھوکر وچ سمجھن دا گن اُجاگر کر سکن تے اپنی سوچ نوں بیان کرن دے قابل ہون</p>
<p>[SLO:Pun-12-B-03]: وکھو وکھ ادبی تخلیقاں وچ ورتیاں جان والیاں ادبی مشیناں دا جائزہ لے سکن تے ایہناں دی لوڑ تے فائڈیاں بارے گل کر سکن جو ایہناں دی ورتوں پرکھ پڑچول وچ کیویں مدد کردی اے</p>	<p>[SLO:Pun-11-B-03]: وکھو وکھ ادبی تخلیقاں وچ ورتیاں جان والیاں ادبی مشیناں دی پچھان کر سکن تے سُچے ڈھنگ نال ایہناں دی لوڑ تے اہمیت بارے زبانی گل بات کر سکن</p>
<p>[SLO:Pun-12-B-04]: پنجابی ادبی نثر تے شاعری وچ لکھاری/شاعر دے اسلوب، سُبھا تے فکر نوں مٹھ رکھدیاں ویروا کرن دے قابل ہون تے دلیل نال گل بات کر دیاں اپنی گل نوں سب تک پُہنچا سکن۔</p>	<p>[SLO:Pun-11-B-04]: پنجابی ادبی نثر تے شاعری وچ لکھاری/شاعر دے اسلوب، سُبھا تے فکر نوں مٹھ رکھدیاں اوس دی چونویں لکھت/شاعری دا فنی فکری ویروا کرن دے قابل ہون تے بھرویں گل بات کر سکن</p>
<p>[SLO:Pun-12-B-05]: کسی وی سرناویں اُپر اپنی سوچ تے فکر بیان کردیاں تقریراں، ٹاکریاں تے گل بات وچ سیر پا سکن، اپنی سوچ نوں ہر پکھ توں بیان کر سکن دلیلاں دے نال</p>	<p>[SLO:Pun-11-B-05]: کسی وی سرناویں اُپر اپنی سوچ تے فکر بیان کردیاں تقریراں، ٹاکریاں تے گل بات وچ سیر پا سکن، اپنی سوچ نوں ہر پکھ توں بیان کر سکن</p>
<p>[SLO:Pun-12-B-06]: شاعراں تے لکھاریاں دیاں کِرتاں دا آپسی ٹکراواں تول کرنا تے فنی فکری ویروا زبانی بیان کرنا</p>	<p>[SLO:Pun-11-B-06]: شاعراں تے لکھاریاں دیاں کِرتاں دا آپسی ٹکراواں تول کرنا تے فنی فکری ویروا زبانی بیان کرنا</p>
<p>[SLO:Pun-12-B-07]: چونویاں ادبی ویرویاں تے وچاراں بارے اپنی وکھری سوچ بنا سکن تے سوہنے ڈھنگ نال گل بات راہیں اپنی سوچ تے فکر نوں دوجیاں تک اپڑا سکن دلیل نال</p>	<p>[SLO:Pun-11-B-07]: چونویاں ادبی ویرویاں تے وچاراں بارے اپنی وکھری سوچ بنا سکن تے سوہنے ڈھنگ نال گل بات راہیں اپنی سوچ تے فکر نوں دوجیاں تک اپڑا سکن</p>

<p>[SLO:Pun-12-B-08]: نویکلے کماں راہیں ادب دے سہپن نوں مکھ رکھدیاں اپنے تخلیقی گناں دا اظہار سوہنی بول چال راہیں کر سکنا۔ دوجیاں دیاں کماں بارے اپنی مثبت سوچ نے فکر نوں پیش کر سکنا</p>	<p>[SLO:Pun-11-B-08]: نویکلے کماں (ڈراما، گل بات، مشاعرہ،) راہیں ادب دے سہپن نوں مکھ رکھدیاں اپنے تخلیقی گناں دا اظہار سوہنی بول چال راہیں کر سکنا۔ دوجیاں دیاں کماں بارے اپنی مثبت سوچ نے فکر نوں پیش کر سکنا</p>
<p>پڑھائی</p>	
<p>ترتیب (ج) متن نوں سمجھ کے تنقیدی پکھ نال پڑھ سکنا۔ چونویں عملی تے نظری ڈھنگ نال پڑھن دی عادت بنا سکے۔ لفظاں نوں متن دے حوالے توں وکھ وی سمجھ سکنا۔ ادبی صنفاں دے معنے تے وکھریوں جان سکنا۔ علم بیان، علم بدیع تے چونویں شاعری دے گن تے لوڑاں توں جانو ہو سکنا۔ ادب نوں سماجی حیاتی دی لوڑ موجب ورت سکنا۔</p>	
<p>[SLO:Pun-11-C-01]: [SLO:Pun-12-C-01]: نثر تے شاعری نوں سچے ڈھنگ نال لہجے دے اتار چڑھاؤ نال پڑھن دے قابل ہو سکنا۔</p>	
<p>[SLO:Pun-11-C-02]: [SLO:Pun-12-C-02]: نثر (تخلیقی تے غیر تخلیقی) نوں پڑھ کے اوس نوں سمجھ سکنا تے تخلیق دے اصل معنیاں تک پہنچ سکنا۔</p>	
<p>[SLO:Pun-11-C-03]: [SLO:Pun-12-C-03]: نثر تے نظم دے متن نوں پڑھ کے لکھاری/شاعر دے اسلوب دیاں گناں، بنتر تے نویں تجربیاں نوں ویلے تے تھان (تحریکاں) دے حساب نال سمجھ کے جان کے سوالاں دے جواب لہہ سکنا</p>	
<p>[SLO:Pun-11-C-04]: [SLO:Pun-12-C-04]: ادب نوں ویہار دی ریتل نال جوڑ کے آپسی سبندھ بنانا تے ادب دی لوڑ بیان کرن دے قابل ہو سکنا</p>	
<p>[SLO:Pun-11-C-05]:</p>	

[SLO:Pun-12-C-05]: ادبی تے غیر ادبی متن (نثر تے شاعری) نوں پڑھ کے اُس وچوں علم حاصل کر سکن تے ویلے سِر اوس علم نوں ورت سکن
[SLO:Pun-11-C-06]: [SLO:Pun-12-C-06]: وکھرے ٹیچیاں (مقاصد) لئی چونویاں لکھتاں (مضمون، سفرنامہ، چٹھی، اداریہ، خبر، رپورٹ، اشتہار) پڑھ کے اوہناں دیے ٹیچیاں تک اپڑ سکن
[SLO:Pun-11-C-07]: [SLO:Pun-12-C-07]: تخلیقی نثر تے غیر تخلیقی نثر وچ ورتیاں جان والیاں اُچیچیاں اصطلاحواں توں جانو ہو سکن تے اوہناں نوں ویلے سِر ورت کے لکھت دا اثر ودھا سکن
[SLO:Pun-11-C-08]: [SLO:Pun-12-C-08]: وکھو وکھ نثری تے شعری صنفاں (کہانی، ڈراما، انشائیہ، سفرنامہ، دوہڑا، سی حرفی، کافی، وار، نظم غزل) نوں پڑھ کے ایہناں دی بنتر تے موضوع نوں جان کے ایہناں وچ نکھیڑ کر سکن۔
[SLO:Pun-11-C-09]: [SLO:Pun-12-C-09]: لکھاریاں دیاں وکھو وکھ صنفاں وچ لکھتاں دی چون، لکھتاں دیے اثرات تے پڑھنہار دیے اُپر ہون والے اثر دی پڑچول کر سکن تے اپنی پرکھ پیش کر سکن
[SLO:Pun-11-C-10]: [SLO:Pun-12-C-10]: پڑھ ہوئے متن نوں دُہراون ویلے ہور بریک نُکتیاں تے غور تے کر سکن - نال ای ہور حوالے وی دیے گل بات کھلار سکن
[SLO:Pun-11-C-11]: [SLO:Pun-12-C-11]: دُنیا دیے ادب تے ترجمے پڑھ کے اوہناں دی ریتل نوں جان سکن تے اپنی ریتل نال ٹکراواں تول کر سکن
[SLO:Pun-11-C-12]: [SLO:Pun-12-C-12]: وکھو وکھ لکھاریاں/شاعراں دیاں تخلیقاں پڑھ سکن اوس ویلے دی وار (تاریخ) توں جانو ہو سکن تے اجوکے ویلے وچ ایس تخلیق دی لوڑ تے اہمیت اُپر اپنے وچار دیے سکن
[SLO:Pun-11-C-13]:

[SLO:Pun-12-C-13]: نثر یا نظم دے متن نوں پڑھ کے جتھے لوڑ ہوئے ویروے لئی حوالے دا نثری/شعری ٹوٹا لکھ کے اپنی تنقیدی رائے بنا سکے
[SLO:Pun-11-C-14]: [SLO:Pun-12-C-14]: نثر یا شاعری دے متن پڑھ کے آپسی ٹکراواں تول کر کے ویروا کر سکے
[SLO:Pun-11-C-15]: [SLO:Pun-12-C-15]: وکھو وکھ لکھتاں پڑھ کے اوہناں وچوں دُنیا دے وڈے مسئلیاں بارے دسن تے اوہناں مسئلیاں دے حل لئی اپنی رائے دے سکے
[SLO:Pun-11-C-16]: [SLO:Pun-12-C-16]: دُنیا دیاں ہور ریتلاں تے اوہناں نال معاشرتی معاشی تے سماجی رشتہ بناون لئی وکھو وکھ لکھتاں نوں پڑھ کے جانکاری لے سکے
[SLO:Pun-11-C-17]: [SLO:Pun-12-C-17]: ڈرامے، ناول تے کہانی وچ جُگل (ڈائلاگ) نوں سمجھ کے ویلے نال جوڑ سکے
[SLO:Pun-11-C-18]: [SLO:Pun-12-C-18]: پنجابی نال جُڑیا مواد آن لائن لبھ سکے تے پرکھ پڑجول دا ڈھنگ تے اصول جان سکے
[SLO:Pun-11-C-19]: [SLO:Pun-1-C-19]: نثر تے شاعری دے متن نوں پڑھدیاں گرامر دے اصولاں دا رکھ سکے۔
[SLO:Pun-11-C-20]: [SLO:Pun-12-C-20]: نثر تے نظم نوں پڑھدیاں ہویاں اپنی تے دوجیاں دی سوچ تے فکر نوں سمجھ کے متن دا ویروا کر سکے۔
لکھائی
ترتیب (د) پچھلیاں جماعتوں وچ سکھیا لکھت دا ڈھنگ ورتدیاں دلیل نال گل جوڑ کے اپنی سوچ تے فکر نوں لکھتی روپ دینا

<p>لکھت وچ اپنے وچار دین لئی پنجابی محاورے تے رموز و اوقاف دی ورتوں کرنا ادبی تخلیقاں دے پچھوکڑ وچ افسانوی تے غیر افسانوی ادب دا ویروا لکھنا تے ٹکراواں تول کرنا لکھت دے مرکزی خیال، خلاصے تے ویروے نوں سُجھی ادبی زبان وچ دلیل دے کے لکھنا کیسے وی سرناویں اُپر پوری کہانی، مضمون، چٹھی، گل بات، رپورٹ، کالم، تقریر تے درخواست لکھنا</p>	
<p>[SLO:Pun-11-D-01]: [SLO:Pun-12-D-01]: وکھو وکھ ونگاں دیاں لکھتاں نوں ٹھیک املا نال لکھنا تے تائپ ہوئی لکھت دیاں غلطیاں دی نشاندہی کر سکنا۔</p>	
<p>[SLO:Pun-12-D-02]: اپنی جماعت دے حساب نال اجیہا لکھن جس وچ غلطیاں نہ ہوں تے اپنے لکھے ہوئے دی اصلاح وی کر سکنا۔</p>	<p>[SLO:Pun-11-D-02]: اپنی جماعت دے حساب نال محاورے تے اکھان ورت کے پیرا گراف لکھ سکنا۔</p>
<p>[SLO:Pun-11-D-03]: [SLO:Pun-12-D-03]: شاعری دا ویروا شاعر تے اوس دی شاعری دے پچھوکڑ وچ کر کے شعری گن بیان کر سکنا۔</p>	
<p>[SLO:Pun-12-D-04]: کسی وی نثری یا شعری کلام دا تنقیدی پکھاں نال ویروا لکھ سکنا۔</p>	<p>[SLO:Pun-11-D-04]: کسی وی نثری یا شعری تخلیق نوں پڑھ کے اوس دا اک جمالیاتی پکھ بیان کر سکنا۔</p>
<p>[SLO:Pun-11-D-05]: [SLO:Pun-12-D-05]: کسی وی نثری یا شعری تخلیق دے وچکارلے نقطے (مرکزی خیال) بارے اپنی سوچ تے فکر دے سکنا۔</p>	
<p>[SLO:Pun-11-D-06]: ترجمہ دے گن نوں ورتندیاں ہوئیاں مشیناں راہیں وی ترجمہ کر سکنا۔</p>	<p>[SLO:Pun-11-D-06]: کسی وی متن دا بامحاورہ پنجابی ترجمہ کر سکنا۔</p>
<p>[SLO:Pun-11-D-07]: [SLO:Pun-11-D-07]: کسی وی ادبی یا غیر ادبی سرناویں اُپر دلیل نال پورا مضمون لکھ سکنا۔ کسی ڈرامے/فلم نوں نثری روپ یا نثر/شاعری نوں ڈرامے/فلم دا روپ دے سکنا۔</p>	
<p>[SLO:Pun-12-D-08]:</p>	<p>[SLO:Pun-11-D-08]:</p>

رسمی تے غیر رسمی چٹھیاں، سدے، شکرانے تے درخواستاں نوں کمپیوٹر تے لکھ سکے۔	کمپیوٹر تے پنجابی متن نوں جمیل نوری نستعلیق وچ آسانی نال لکھ سکے۔
[SLO:Pun-11-D-09]: بڈ ورتی، سفر نامہ تے جانکاری رپورٹ نوں فنی حوالیاں نال مکمل لکھ سکے۔	[SLO:Pun-12-D-09]: رپورٹاژ تے تجزیاتی رپورٹ نوں اوس دے فنی پکھاں دے نال لکھ سکے۔
[SLO:Pun-11-D-10]: [SLO:Pun-12-D-10]: کسی وی رسمی تے غیر رسمی لکھت (کالم، رپورٹ، ویروا، پرکھ پڑچول) دیاں ساریاں بریکیاں نوں سمجھ کے اپنی اچیچی رائے پیش کر سکے۔	
[SLO:Pun-11-D-11]: [SLO:Pun-12-D-11]: کسی وی پنجابی دی لمیری لکھت دے حساب نال اوس دا خلاصہ کر سکے۔	
[SLO:Pun-11-D-12]: [SLO:Pun-12-D-12]: ان ڈٹھے نثری تے شعری ٹوٹیاں بارے تنقیدی رائے دے سکے۔	
[SLO:Pun-11-D-13]: کسی وی ادبی ہستی دیاں لکھتاں نوں جانندیاں ہوٹیاں اوس دا اک خاکہ لکھ سکے۔	[SLO:Pun-12-D-13]: کسی وی ہستی دا سنجیدہ / مزاحیہ خاکہ یا سراپا بیان کر سکے
قواعد	
<p>حد تدریج (۵)</p> <p>جملوں دی نحوی تقطیع کرنا</p> <p>سادہ تے اوکھے یعنی ڈونگھے معنیاں والے جملیاں دے حصیاں نوں پچھاننا تے ادبی لکھتاں وچ ورتنا</p> <p>لکھت نوں سوہنی تے پکی پیڈھی زبان وچ پیش کرنا (ایس درجے اُتے لفظاں تے گرائمر دی ویلے سیر ورتوں کرنا)</p> <p>ادبی لکھتاں وچ علم بیان تے صنائع و بدائع دی پچھان کرنا، اپنے ویروے تے بیان وچ ویلے دی لوڑ موجب ورتنا</p>	
[SLO:Pun-11-E-01]: [SLO:Pun-12-E-01]: ادبی لکھتاں (نثر تے شاعری) وچ صنعت تضاد دی پچھان تے لکھتاں اُپر ایس دے اثر دا جائزہ لے سکے۔	
[SLO:Pun-11-E-02]: [SLO:Pun-12-E-02]: ادبی ٹوٹیاں وچ مترادف دی پچھان تے اوس دی ورتوں توں ہوون والے اثر دی پرکھ پڑچول کر کے اپنی لکھت وچ ورتنا۔	

[SLO:Pun-11-E-03]: [SLO:Pun-12-E-03]:	ادبی لکھتاں وچ لفظی ترکیباں دی پچھان کر سکن تے لکھت اُپر ایہناں دے اثر دی پرکھ کر سکن۔
[SLO:Pun-11-E-04]: [SLO:Pun-12-E-04]:	نثر/ شاعری وچ صنعتِ تجنیس دی ورتوں نال بنن والے اثر تے معنیاں نوں ویروے دے نال اپنے بیان تے پرکھ پڑچول وچ پیش کر سکن۔
[SLO:Pun-11-E-05]: [SLO:Pun-12-E-05]:	چونویاں تخلیقاں وچ صنعتِ کنایہ دی ورتوں تے اوس دے نال ارتھان دے کھلار دا جائزہ لے سکن۔
[SLO:Pun-11-E-06]: [SLO:Pun-12-E-06]:	چونویاں صنفاں وچ حرف تے اوہناں دیاں ونکاں (قسماں) نوں پچھان کے لکھاری/شاعر دی چون تے اثرات دا جائزہ لے سکن۔
[SLO:Pun-11-E-07]: [SLO:Pun-12-E-07]:	مرکب دیاں قسماں تے اوہناں دی وتھ (فرق) نوں سمجھ کے ادبی لکھتاں وچ اوہناں دی ورتوں تے اثر دی پڑچول کر سکن۔
[SLO:Pun-11-E-08]: [SLO:Pun-12-E-08]:	ادبی لکھتاں وچ محاورے تے اکھاناں دی ورتوں نال آگھڑن والے معنیاں تے معیار دے اثرات بارے اپنی رائے دے سکن۔
[SLO:Pun-11-E-09]: [SLO:Pun-12-E-09]:	[17- الف] شاعری دیاں موضوعی ونکاں (حمد، نعت، منقبت، مرثیہ، جنگنامہ، کسب نامہ) دی پچھان کر کے اپنی رائے دے سکن۔ [17- ب] شاعری دیاں بنتری ونکاں (دوبہڑا، سی حرفی، کافی، وار) توں جانوں ہو کے ایہناں دی بنتر تے لوڑاں پچھان کے پرکھ کر سکن۔ [17- ج] نظم /غزل دے حصے (مصرع، مصرع اولی، مصرع ثانی، شعر، قافیہ، ردیف، بند، مطلع، مقطع، مطلع ثانی، مقطع ثانی) نوں پچھان کے شعری ورتوں کر سکن تے شاعری نوں سمجھ کے اوس دے ارتھ کر سکن۔
[SLO:Pun-11-E-10]: [SLO:Pun-12-E-10]:	

نثری تے شعری صنفاں وچ ورتے (علم بیان) گناں نوں پچھان سکنا، ایہناں دی ورتوں نال تخلیق اُتے پین والے اثر دی پرکھ کر سکنا تے اپنی نثری تے شعری لکھت وچ ورت سکنا۔

علم بیان

[18- الف] استعارہ تے اوہدے حصے

[18- ب] تشبیہ تے اوہدے حصے

[18- ج] کنایہ

[18- د] مجازِ مرسل

[SLO:Pun-11-E-11]:

[SLO:Pun-12-E-11]:

شعری صنعتاں (علمِ بدیع) دی پچھان کر سکنا تے ایہناں دی ورتوں نال شاعری وچ بنن والے اثر دی پرکھ کر کے ویروا کر سکنا۔

علم بدیع

[19- الف] تلمیح

[19- ب] رعایتِ لفظی

[19- ج] صنعتِ مراعاتِ النظیر

[19- د] حسنِ تعلیل

[19- ہ] صنعتِ مبالغہ

[19- و] صنعتِ تکرار

[19- ز] ایہامِ گوئی

[19- ح] لف و نشر

NATIONAL CURRICULUM COUNCIL SECRETARIAT
MINISTRY OF FEDERAL EDUCATION AND
PROFESSIONAL TRAINING, ISLAMABAD
GOVERNMENT OF PAKISTAN